

Superzomerbrainstorm – van mis naar match

Ondernemers & onderwijs samen op zoek naar antwoorden voor het arbeidsmarkttekort

Het arbeidsmarkttekort, een actueler vraagstuk is er niet. Bijna iedere sector worstelt ermee. Door deze krapte op de arbeidsmarkt zijn werknemers met de juiste competenties essentieel voor het bedrijfsleven. Want als je meer werk op de plank hebt dan werknemers op de vloer, moet het personeel dat je in huis hebt wel capabel zijn om al die klussen te klaren. Investeren in de ontwikkeling van medewerkers is een mogelijke uitweg want daarmee behoud je bestaand personeel en trek je nieuwe arbeidskrachten aan. Hier ligt een mooie rol voor het onderwijs, want kennisoverdracht is tenslotte een vak apart. Daarom kloppen bedrijven steeds vaker aan bij het beroepsonderwijs. Maar ondanks het feit dat het aantal goede initiatieven tussen onderwijs en bedrijfsleven toeneemt, valt er nog veel winst te behalen in de samenwerking. Waar loopt het vast? Hoe kunnen onderwijs en ondernemers nog beter samen optrekken?

Als we structurele oplossingen voor dit vraagstuk willen vinden moeten we eerst op zoek naar waar het mis gaat. Daarom beginnen we met het benoemen van de uitdagingen in de fases van een samenwerking tussen mkb en onderwijs. Voor vandaag hebben we de drie pijnpunten gekozen die we veel van ondernemers horen als we aan hen vragen waar het vastloopt:

Tafel 1 - Vindbaarheid: Met de juiste mensen aan tafel

Je hebt een goed idee, hoera! Je besluit om hiervoor een samenwerking met het onderwijs aan te gaan. Maar dan? Niks zo demotiverend als een idee dat blijft liggen omdat je de juiste mensen niet aan tafel krijgt. Wie bel je? Met wie moet je in gesprek? Je wilt voorkomen dat het succes van een samenwerking afhangt van het netwerk van een individu. Is de infrastructuur van het onderwijs toegankelijk genoeg om als mkb'er makkelijk aan te kunnen sluiten? Waar liggen de oplossingen voor een duurzame samenwerkingsrelatie tussen onderwijs en mkb?

Tafel 2 - Tijd: Samen tijd investeren in leren en ontwikkelen

Tijd, daarvan hebben we in deze hectische maatschappij allemaal te weinig. En investeren in leren en ontwikkelen kost nu eenmaal tijd. Maar tijd is ook planning. Denken we in dezelfde tijdslijnen of heeft "op korte termijn" een andere betekenis in het onderwijs dan bij de ondernemer? Past het schooljaar wel in het ondernemersjaar? Hoe kunnen we elkaar hierin tegemoetkomen? Hoe kunnen we tijd maken voor elkaar? Ga in gesprek over waar de uitdagingen zitten als we het over "tijd" hebben wanneer we nadenken over oplossingen voor het arbeidsmarkttekort.

Tafel 3: Vraag en aanbod: Biedt de één aan wat de ander nodig heeft?

Is het onderwijs genoeg voorbereid op de opleidingsvraag die er ligt? Weten ze voldoende wat er speelt in de praktijk? Of delen werkgevers niet duidelijk wat ze nodig hebben? Hoe kunnen we vraag en aanbod van opleidingen beter matchen zodat we werknemers opleiden met de juiste kennis en vaardigheden en in sectoren waar de krapte het grootst is.

We zien bijvoorbeeld dat de uitdagingen van de energietransitie vragen om nieuwe opleidingen. In subsidieaanvragen valt daarbij op dat bedrijven zelf kennisprogramma's ontwikkelen om de kennis snel over te brengen bij hun werknemers. Zonde! Want doet elke speler dan wel waar ze het beste in zijn? Ook wanneer we denken aan formeel leren versus informeel leren: kan het onderwijs en de ondernemer hierin meer voor elkaar betekenen?